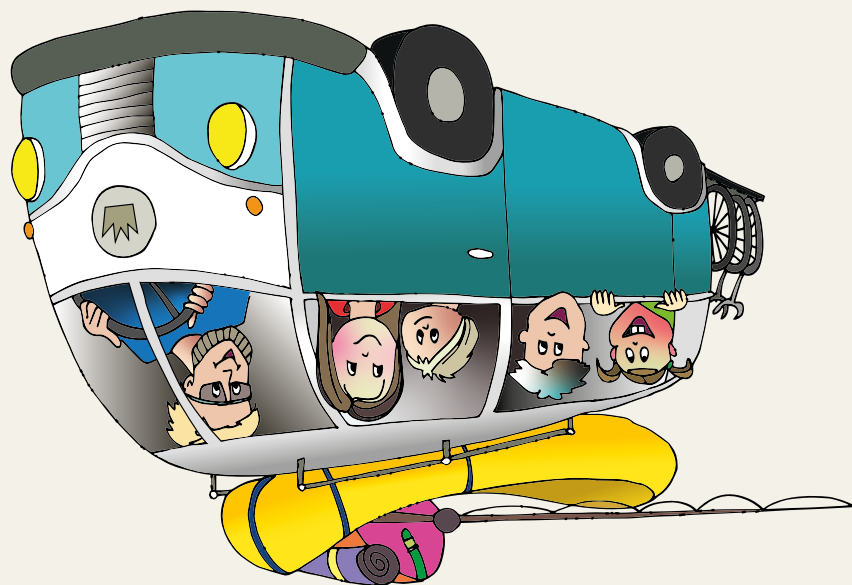

BIOSFĒRAS REZERVĀTU ZIEMEĻVIDZEMES Apceļo un iepazīsti

Dabas aizsardzības
pārvalde

Mobilā lietotne
«Dabas tūrisms»
tev sniegs iespēju
īsā laikā saplānot dienu
skaistai pastaigai
vai izbraucienam dabā.

MOBILĀ LIETOTNE

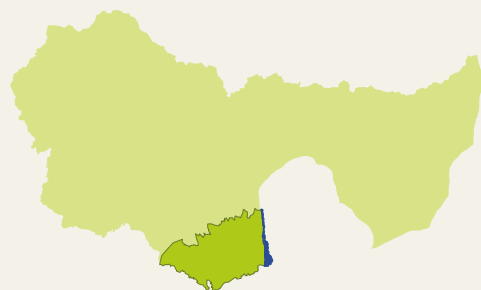
Dabā ejot –
ko atnesi, to aiznes!
Tukšos iepakojumus
ņem sev līdzi.

www.daba.gov.lv www.facebook.com/dabaspārvalde twitter.com/dabaDAP

© Dabas aizsardzības pārvalde 2022

Teksts: A.Krūmiņa, ilustrācijas: Z.Rubene

Biosfēras rezervātu ideja ir vienot dabas aizsardzību ar reģiona kultūras vērtību saglabāšanu un ekonomiskās attīstības veicināšanu. Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu dibināja 1997.gadā un neilgi pēc tam tas pievienojās UNESCO programmas «Cilvēks un biosfēra» teritoriju pulkam. Kopš rezervāta pirmās izveides šīs teritorijas pārvaldības veids, tomēr Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts joprojām apvieno izcilas dabas vērtības un aktualizē vairāku gadu desmitu svarīgu izaicinājumu – kā rast līdzsvaru starp cilvēka ekonomisko darbību un dabas saglabāšanu.

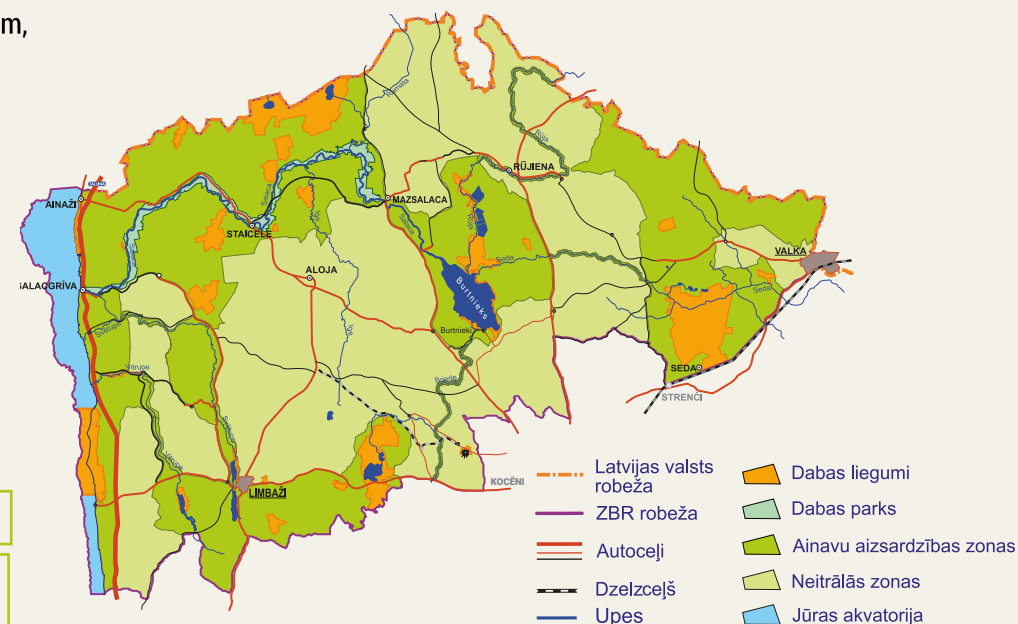
Salīdzinot ar nelielajiem dabas rezervātiem, kuros valda stingrs dabas aizsardzības režīms, biosfēras rezervāti ir ļoti plaši. Latvijā ir tikai viens biosfēras rezervāts, tas aizņem 6% no Latvijas teritorijas. Turpretī dabas rezervāti aizņem tikai 0,39% no Latvijas teritorijas, un tajos ir saglabājusies praktiski cilvēka neskarta daba. Dabas liegumi, dabas parki un aizsargājamās jūras teritorijas reprezentē biosfēras rezervāta lielākās dabas vērtības.

NATURA 2000 teritorijas – 7% no ZBR

1
dabas
parks

2
aizsargājamās
jūras teritorijas

25
dabas
liegumi

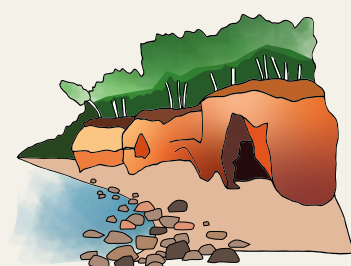
Latvijas valsts robeža
ZBR robeža
Autoceļi
Dzelzceļš
Upes
Dabas liegumi
Dabas parks
Ainavu aizsardzības zonas
Neitrālās zonas
Jūras akvatorija

Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts apvieno Salacas sateces baseinu, Vidzemes akmeņaino jūrmalu un tai pieguļošo mazo upīšu tīklojumu.

No Mazsalacas līdz Salacgrīvai ir Salacas krāšņākais un iespaidīgākais posms. Nozīmīgākās dabas vērtības te ir smilšakmens atsegumi, cilvēku netraucētas alas, bioloģiski augstvērtīgi meži un upju strautņi, kas ir īpaši svarīgas zivju resursiem. Teritoriju vislabāk iepazīt laivojot, izmantojot labiekārtotās atpūtas vietas. Salaca starptautiski novērtēta kā ceturtā nozīmīgākā lašu nārsta upe visā Baltijas jūras sateces baseinā.

Salaca iztek no teiku apvītā Burtņieka, kas ir ceturtais lielākais ezers Latvijā, atpaliekot vien no Lubānas, Rāznes un Engures ezera. Par spīti ekoloģiskajām problēmām, Burtņieks ir bagāts ar zivju resursiem, tāpēc te notiek aktīva vaļasprieku cope.

Salacgrīvu atrodas krāšņā oļiem un akmeņiem klāta piekraste. Tajā vietām redzami smilšakmens stāvkrausti – vienīgā vieta pasaulē, kur jūras krastā atsedzas Devona laika nogulumieži, tie veidojušies aptuveni pirms 385 līdz 410 miljoniem gadu. Iespaidīgākie stāvkrausti ir pie Ķurmjruga, Ežurgām un Veczemjiem. Aiz akmeņainās jūrmalas sākas Randu plavas – Latvijā lielākais piekrastes plavu un lagūnu komplekss.

Citur Latvijas jūras piekrastē nav iespējams atrast tik unikālus skatus kā Vidzemes akmeņainajā jūrmalā.

12 kilometru garumā virzienā no Tūjas uz

Viens no lielākajiem Metsepoles centriem bija Svētciems pie Svētupes. Upes labajā krastā atrodas Lībiešu upurāls, kuras ērti aplūkojamas no Svētupes kreisā krasta.

Savukārt Zilaikalns ir viena no hipotētiskajām Beverīnas pilskalna atrašanās vietām. 127 m v.j.l. augstais paugurs ir apaudzis ar bioloģiski augstvērtīgu mežu. Tā piekāpē atrodas Zilākalna ciems, kurā nesen atvērta apmeklētāju centrs – ZTornis.

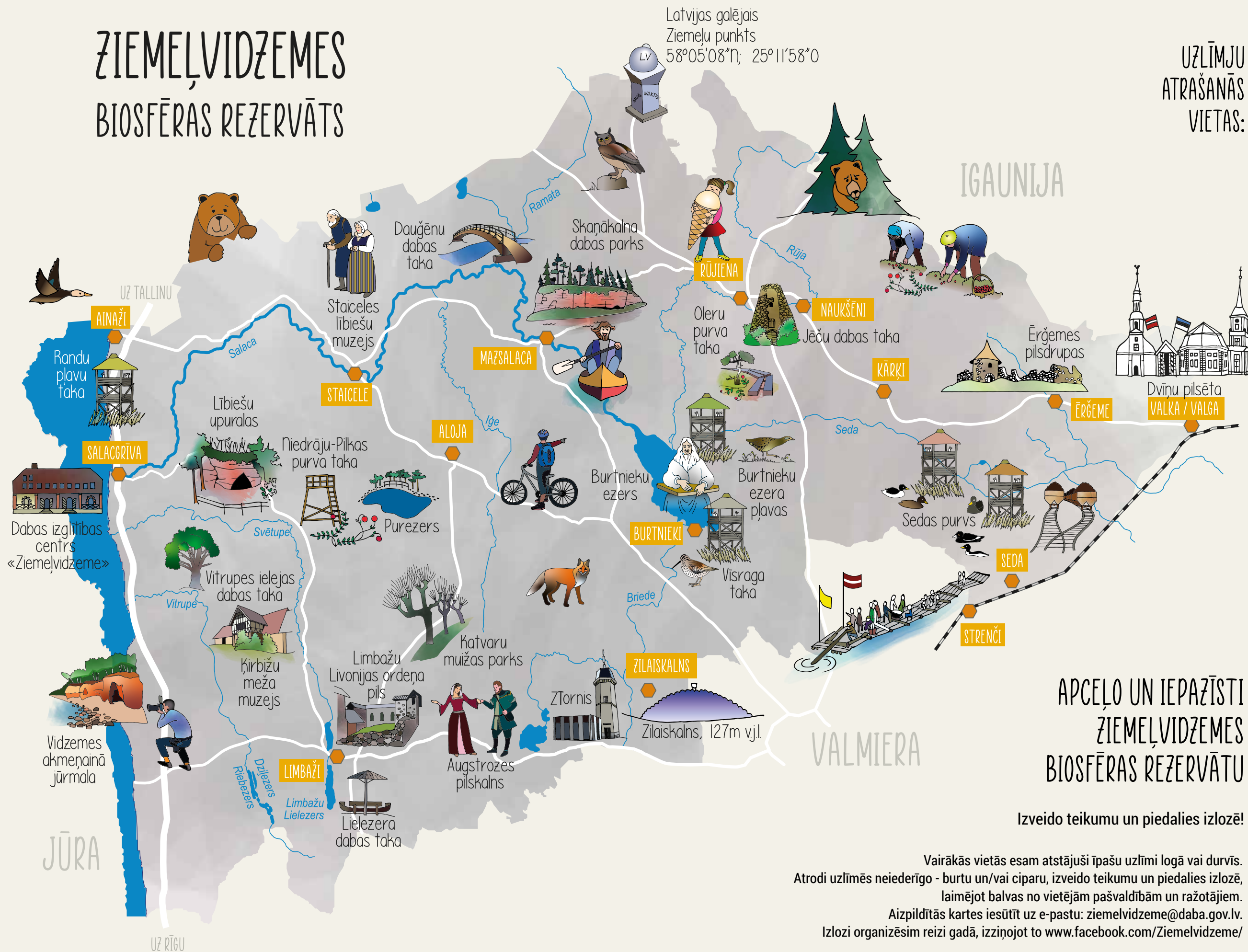
Biosfēras rezervāts atrodas Ziemeļlatvijas un Piejūras zemieņu teritorijā, tāpēc lielu daļu aizņem pārmitras vietas, tostarp vieni no lielākajiem purva masīviem Latvijā – Sedas purvs un Ziemeļu purvi. Apvienojumā ar Lgaunijas pusē esošo Nigulas purvu, Ziemeļu purvi veido vienu no nozīmīgākajiem maz pārveidoto augsto jeb sūnu purvu masīviem Baltijā. Savukārt Sedas purvs kopš 1950.gadiem tika intensīvi izstrādāts. Neskatoties uz to – izstrādes vietās izveidojušies dīķi ir nozīmīga ūdensputnu ligzdošanas vieta.

ZIEMEĻVIDZEMES BIOSFĒRAS REZERVĀTS

Latvijas galējais
Ziemeļu punkts
58°05'08"N; 25°11'58"O

UZLĪMJU
ATRAŠANĀS
VIETAS:

- Salacgrīvas
tūrisma
informācijas
centrs
- Staiceles
tūrisma
informācijas
centrs
- Limbažu
novada
tūrisma
informācijas
centrs
- Zilākalna
kultūrvēstures
un apmeklētāju
centrs
- Burtnieka
ezera
muzejs
- Mazsalacas
tūrisma
informācijas
centrs
- Rūjienas
tūrisma
informācijas
centrs
- Valkas
novada
tūrisma
informācijas
centrs
- Strenču
tūrisma
informācijas
centrs

APCEĻO UN IEPAŽĪSTI
ZIEMEĻVIDZEMES
BIOSFĒRAS REZERVĀTU

Izveido teikumu un piedalies izlozē!

Vairākās vietās esam atstājuši īpašu uzlīmi logā vai durvīs.
Atrodi uzlīmēs neiederīgo - burtu un/vai ciparu, izveido teikumu un piedalies izlozē,
laimējot balvas no vietējām pašvaldībām un ražotājiem.
Aizpildītās kartes iesūtīt uz e-pastu: ziemelvidzeme@daba.gov.lv.
Izlozi organizēsim reizi gadā, izziņojot to www.facebook.com/Ziemeļvidzeme/